

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 32Csp/123/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120208444
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Johana Bertová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2021:8120208444.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Johanou Bertovou v právnej veci žalobcu R. D., L.. XX.X.XXXX, E. XX, XXXXX G., zastúpený JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, ul. Sovietskych hrdinov 163/66, 08901 Svidník, proti žalovanému Intrum Slovakia, s.r.o., Mýtna 48, 82107 Bratislava, IČO: 35 831 154, zast. JUDr. Ján Šoltés, Mýtna 48, 82107 Bratislava o primerané finančné zadostučinenie 7723,92 € s príslušenstvom takto:

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n ý zaplatiť žalobcovi 405,66 € do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.
- III. Žalobca má voči žalovanému n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou Okresného súdu Prešov dňa 15.7.2020 domáhal toho, aby súd zaviazal žalovaného na úhradu primeraného finančného zadostučinenia vo výške 7723,92 € a náhrady trov konania.

2. Žalobca odôvodnil žalobu tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov, pod sp. zn. 9Csp/225/2018 bola žalovaná v postavení spotrebiteľky. Terajší žalovaný si v pôvodnom konaní uplatňoval nárok na zaplatenie sumy 7 723,92 eura s príslušenstvom. Okresný súd Prešov žalobu v časti 861,32 Eura zastavil a vo zvyšnej časti, t.j. o sumu 6 862,60 Eura žalobu zamietol, rozsudkom, sp. zn. 9Csp/225/2018, zo dňa 11.3.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť 3.7.2019. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol: „2. Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním zo dňa 30.01.2019 (č. I. 45-46), v ktorom uviedol, že poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu toho, že uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere nemala obligatórne náležitosti vyžadované zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Uviedol však, že bližšie nie je potrebné poukazovať na neprijateľné zmluvné podmienky a praktiky dodávateľa, nakoľko žalované plnenie má za premlčané v trojročnej premlčacej lehote. 3. Podaním došlým súdu dňa 28.02.2019 (č. I. 49-50) žalobca vzal žalobu späť tak ako to vyplýva z výroku č. I. tohto rozsudku, a to pokiaľ ide o sumu 50 €, urobil tak z dôvodu toho, že žalovaný po podaní žaloby zaplatil spolu sumu vo výške 50 €. Pokiaľ ide o späťvzatie v ostatnej časti, žalobca uviedol, že si uplatňuje už len rozdiel medzi sumou čerpaného úveru a sumou, ktorú žalovaný doposiaľ uhradil, pričom suma čerpaného úveru predstavovala 5 473,95 € a suma úhrad žalovaného 4 562,63 €. Súd o zastavení konania rozhodol podľa § 145 ods. 2 CSP. 8.3. V prejednávanej veci žalobca listom zo dňa 04.11.2015 upozornil žalovaného, že ak do 11.11.2015 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 09/2015 bude oprávnený úver zosplatiť. Listom zo dňa 05.12.2015 žalobca predčasne zosplatiť úver. Ak teda došlo k zosplateniu úveru z dôvodu nezaplatenia splátky splatnej v mesiaci 09/2015, z ktorej zaplatením bol žalovaný ku dňu zosplatenia v omeškaní 3 mesiace, nastal podľa § 103 OZ splatnosť zostatku

dlhu k mesiacu 09/2015 (bez potreby zaoberať sa konkrétnym dňom splatnosti). Keďže žaloba bola podaná na súde až dňa 29.11.2018 bola podaná nepochybne po uplynutí 3 - ročnej premlčacej lehoty a preto vzhľadom na vznesenú námietku premlčania nemohlo byť právo žalobcovi v žiadnom rozsahu priznané. " Ako spotrebiteľ si žalobca uplatňuje primerané finančné zadosťučinenie za porušenie jeho spotrebiteľských práv, ktoré bol nútený brániť v základnom konaní. Primerané finančné zadosťučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať aj funkciu relutárnu. Keďže je spotrebiteľom, ktorá úspešne uplatnila porušenie svojho práva na súde, došlo k splneniu hypotézy vyššie citovanej právnej normy, primerané finančné zadosťučinenie požaduje vo výške 7 723,92 Eura, čo zodpovedá sume, o ktorú sa chcel žalovaný na jeho úkor bezdôvodne obohatiť. Čo sa týka otázky rozsahu porušenia spotrebiteľského práva, tak táto otázka je definovaná rozsudkom v základnej veci, t. j. rozsudkom Okresného súdu OS Prešov, sp. zn. 9Csp/225/2018, zo dňa 11.3.2019 a jeho odôvodnením, ktorý je hmotnoprávnou podmienkou nároku na primerané finančné zadosťučinenie a z tejto hmotnoprávnej podmienky je potrebné vychádzať, ako záväznej. Tento rozsah zisteného porušenia spotrebiteľského práva, v základnej veci, nie je možné v konaní o primerané finančné zadosťučinenia ani rozširovať ani zužovať.

3. Žalobca k žalobe pripojil nasledujúce listiny: Rozsudok OS Prešov, sp. zn. 9Csp/225/2018, zo dňa 11.3.2019, doložka právoplatnosti a vykonateľnosti rozsudku OS Prešov sp. zn. 9Csp/225/2018, zo dňa 11.3.2019.

4. Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním doručeným Okresnému súd Prešov 18.8.2020, v ktorom uviedol, že: so žalobou žalobcu v celom rozsahu nesúhlasí, nárok žalobcu neuznáva. Žalobca sa žalobou voči nim domáha primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 7723,92 € z dôvodu porušenia jeho spotrebiteľských práv, pričom výšku svojho uplatneného nároku titulom primeraného finančného zadosťučinenia v sume 7723,92 € nijako nešpecifikoval, ani nekonkretizoval. Výška žalobcom požadovaného primeraného zadosťučinenia okrem toho, že nie je nijako odôvodnená, nespĺňa ani podmienku primeranosti. Žalobca v žalobe bližšie nešpecifikoval a taktiež nekonkretizoval ani len jedno jeho právo priznané mu ako spotrebiteľovi, ktoré malo byť porušené a pre ktoré by mu mal prináležať nárok titulom primeraného finančného zadosťučinenia. Žalobca svoj nárok uplatnený v tomto konaní odvodzuje od ust. § 3 ods. 5 tretia veta z.č. 250/2007 Z.z.: Na uplatnenie nároku titulom primeraného finančného zadosťučinenia voči nemu nie je splnená ani jedna zákonná podmienka. Žalobca v žalobe odkazuje na rozhodnutie Okresného súdu Prešov pod č.k. 9Csp/225/2018-58 zo dňa 11.9.2019, ktorým súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol z dôvodu námietky premlčania vznesenej žalovanou stranou. V spore vedenom pod sp.zn. 9Csp/225/2018 v pozícii žalobcu žalobu v prevažnej časti vzal späť, čím predmet sporu nad rámec zaplatenia sumy 911,32 € s prísl. odpadol bez meritórneho prejednávania. Na žalobe zotrval v nároku na vrátenie rozdielu medzi čerpanou výškou úveru a plnením na úver, v časti ktorej bola žaloba zamietnutá z dôvodu žalobcom vznesenej námietky premlčania. Z procesnej obrany žalovaného v spore o zaplatenie peňažnej pohľadávky vedenej Okresným súdom Prešov pod sp.zn. 9Csp/225/2018 v prejednávanom rozsahu po čiastočnom späťvzatí je zrejmé, že žalovaný v tomto spore nimi uplatnený nárok v zostávajúcej časti nerozporoval, bránil sa oslabením práva vznesenou námietkou premlčania. Už len z tohto dôvodu je daná premisa, že jeho pohľadávka v prejednávanom rozsahu z nesplateného úveru existuje, avšak jej vymáhateľnosť bola oslabená. Uplatnením premlčaného nároku žiadne práva žalobcu v tomto spore ako spotrebiteľa porušené neboli, tým je nárok žalobcu titulom zaplatenia primeraného finančného zadosťučinenia v celom rozsahu nedôvodný a je potrebné ho zamietnuť. Ako správne uvádza sám žalobca, dôvody, pre ktoré bola žaloba o plnenie rozhodnutím Okresného súdu Prešov pod č.k. 9Csp/225/2018-58 zo dňa 11.9.2019 zamietnutá, nie je možné v konaní o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia rozširovať. Žalobca navyše v tomto spore nemá ani aktívnu legitimáciu na uplatnenie nároku titulom primeraného finančného zadosťučinenia, nakoľko predpokladom priznania finančného zadosťučinenia je úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti spotrebiteľom. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle ust. § 3 ods. 5 tretia veta z.č. 250/2007 Z.z. treba rozumieť aktívne konanie spotrebiteľa a úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práv alebo povinností určených na ochranu spotrebiteľov, napríklad nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Cdo/389/2015 zo dňa 14. septembra 2016).V prejednávanej veci podmienka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti žalobcom nie je splnená, keďže žalobca neuplatnil žiaden konkrétny nárok z porušenia práv alebo povinností určených na ochranu spotrebiteľa, napr. nárok na náhradu škody, príp. nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Opakuje, že uplatnením premlčaného práva v spore vedenom pod sp.zn. 9Csp/225/2018 žiadne práva žalobcu ako spotrebiteľa porušené neboli, nevznikol mu

tak nárok na primerané finančné zadosťučinenie podľa ust. § 3 ods. 5 tretia veta z.č. 250/2007 Z.z. Z vyššie uvedeného dôvodu tak nie je naplnená zákonná podmienka „úspešného uplatnenia porušenia spotrebiteľských práv spotrebiteľom“ pre priznanie nároku titulom primeraného finančného zadosťučinenia tak, ako to má na mysli ust. § 3 ods. 5 z.č. 250/2007 Z.z., čo je dôvodom pre zamietnutie žaloby. Pokiaľ žalobca argumentuje tým, že inštitút primeraného zadosťučinenia má plniť funkciu odškodnenia spotrebiteľa uvádza, že inštitút primeraného zadosťučinenia nemôže plniť sankčnú funkciu a to z dôvodu občianskoprávneho charakteru tohto súkromnoprávneho inštitútu. Týmto podporne odkazujeme na právny záver vyjadrený v uznesení Krajského súdu v Prešove pod sp.zn. 9Co/50/2018 zo dňa 26.6.2018. Rovnako je neprípustná reparačná funkcia daného inštitútu, ktorá je typická pre iný právny inštitút a to náhradu škody. Inštitút primeraného zadosťučinenia nemá slúžiť ako prostriedok náhrady škody a nemôže slúžiť na neprimerané obohacovanie sa spotrebiteľa. Predmet sporu o zaplatenie vymedzuje žalobca. O peňažnom nároku v sporovom konaní rozhoduje súd. Ich neúspech z vymedzeného predmetu sporu v konaní pod sp.zn. 9Csp/225/2018 nemôže predstavovať peňažnú ujmu na strane spotrebiteľa ako protistrany. Toto nie je účel, ktorý sleduje ust. § 3 ods. 5 tretia veta z.č. 250/2007 Z.z. On resp. jeho právny predchodca len využil ich ústavné právo a právo na zaplatenie pohľadávky z úveru uplatnil na nestrannom a nezávislom súde. Za uplatnenie ich ústavného práva v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR nemôže byť trestaný zaplatením finančného zadosťučinenia. Navyiac jeho procesný neúspech v spore pod sp.zn. 9Csp/225/2018 sa prejavil v otázke náhrady trov konania, ktoré žalobcovi zaplatil v sume 713,15 €. Suma, ktorej priznania sa žalobca domáha v tomto spore aj vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti nespĺňa podmienku primeranosti. Pre úplnosť uvádza, že odôvodnenie nároku žalobcu na finančné zadosťučinenie spočíva v strohom vyjadrení, že ide o sumu, o ktorú sa chcel dodávateľ na jeho úkor obohatiť, pričom zdôrazňuje, že sám žalobca mu do dnešného dňa nevrátil požičanú sumu úveru, zodpovedá ideám Chamurapiho zákonníka „oko za oko zub za zub“ ale nie ideám právneho štátu, z ktorých vychádza aj ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Podporne odkazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 14Co/91/2012 v spojení s rozsudkom OS Prešov č.k. 16C/264/2011-98, ktorý v obdobnej veci potvrdil rozhodnutie súdu I. inštancie, ktorý nárok spotrebiteľky o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia zamietol v celom rozsahu. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia sa chápe ako nástroj na odstránenie spôsobenej nemajetkovej ujmy. Spotrebiteľovi ho je možné priznať, len ak porušenie jeho práva alebo povinností mu reálne spôsobilo nejakú ujmu, pričom dôkazné bremeno je na spotrebiteľovi, aby preukázal, že ich konaním utrpel ujmu takého rozsahu, ktorú je potrebné zhojiť poskytnutím finančného zadosťučinenia. Nakoľko žalobca nešpecifikoval, ktoré jeho spotrebiteľské právo bolo porušené, nešpecifikoval ani aká ujma mu bola spôsobená, rovnako nepreukázal vznik konkrétnej ujmy v dôsledku „porušenia jeho práv“ z jeho strany, logicky mu nevznikol nárok na zaplatenie finančného zadosťučinenia, ktorého priznania sa domáha v tomto spore. Nakoľko: a) uplatnením premĺčaného práva žiadne práva žalobcu ako spotrebiteľa porušené neboli, b) oni sa vo vzťahu k žalobcovi ako spotrebiteľovi nedopustili porušenia žiadneho z jeho spotrebiteľských práv a c) žalobcovi nesvedčí aktívna legitímácia na uplatnenie nároku titulu primeraného finančného zadosťučinenia z dôvodu absencie aktívneho konania spotrebiteľa z titulu úspešného uplatnenia nároku z porušenia jeho spotrebiteľských práv, žalobcovi tak voči ním nevznikol nárok na primerané finančné zadosťučinenie podľa ust. § 3 ods. 5 tretia veta z.č. 250/2007 Z.z. Vzhľadom na ich procesnú obranu navrhuje, aby súd žalobu zamietol v celom rozsahu ako nedôvodnú a priznal im náhradu trov konania a náhradu trov právneho zastúpenia v plnom rozsahu.

5. Žalobca sa k vyjadreniu žalovaného vyjadril podaním doručeným Okresnému súdu Prešov 31.8.2020, v ktorom uviedol, že: K inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia (ďalej len PFZ) si dovoľuje vo všeobecnosti uviesť nasledovné. V slovenskom právnom poriadku, sa pojem finančného zadosťučinenia, resp. nemajetkovej ujmy, používa pri viacerých právnych inštitútoch a netvrdí, že sa v nich nenachádzajú spoločné prieniky. To však neznamená, že špeciálnu úpravu, obsiahnutú pri tom ktorom inštitúte, je možné nahradiť inou špeciálnou úpravou. Inštitút PFZ platí od 1.7.2007, keď už mali iné právne inštitúty, ktoré spomína vyššie, za sebou bohatú rozhodovaciu prax, čo môže zväzdať k nesprávnemu chápaniu nového, špeciálneho inštitútu, PFZ v spotrebiteľskom práve. Spotrebiteľské právo je novým právom, je to právo tretieho tisícročia a na jeho pochopenie je potrebné nielen byť patrične odborne pripraveným, ale je predovšetkým na jeho aplikáciu potrebná ľudská a občianska zrelosť a moderné sociálne cítenie, nevyhnutné na riadne fungovanie moderného sociálneho štátu. To nie je možné bez zbavenia sa starých a prekonaných stereotypov a predsudkov. Spotrebiteľské právo predstavuje prierezové právne odvetvie. Je založené na myšlienke ochrany spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany pred obratnosťou obchodníkov. Vychádza sa z toho, že spotrebiteľ z dôvodu svojej neskúsenosti či neznalosti nie je schopný konkurovať vyškoleným a skúseným profesionálom, ovládajúcim techniky moderného obchodu. Vo svojej genéze je spotrebiteľské

právo právom opozície, ktoré sa vytvorilo na okraji a proti určitému zaužívanému poriadku, ako reakcia najmä proti autonómii vôle a právnemu individualizmu. Možno povedať, že mnohým sa javí toto právo zvláštnym, lebo ho nie je možno pochopiť bez zbavenia sa zotrvačného myslenia a jeho nahradenia novým myslením tretieho tisícročia. V spotrebiteľskom práve platí princíp kumulácie ochrany spotrebiteľa. Jednotlivé úpravy ochrany spotrebiteľa sa aplikujú vedľa seba a nezávisle na sebe. Ak prichádza do úvahy použitie viacerých právnych úprav na ochranu spotrebiteľa, nevylučujú sa a je ich možné využiť vedľa seba. V spotrebiteľských vzťahoch musí byť základným princípom princíp dôvery. Ak spotrebiteľ uskutočňuje právny úkon v dôvere v určitý, druhou stranou prezentovaný stav, musí byť chránený. Ak obchodník dôveru zneužije, využijúc spotrebiteľove „slabé“ danosti a stránky, či už oblasti sociálnej, vzdelanostnej, mentálnej, atď., má za to nie byť zodpovednosť a na to slúži aj inštitút PFZ. Neschopnosť spotrebiteľov nemôže byť legálnym zdrojom ziskov obchodníkov, poškodzujúc v konečnom dôsledku celú spoločnosť. To sa týka aj konania, ktoré sa vonkajšiemu pozorovateľovi javí byť ako ľahkomyselnosť a nezodpovednosť, zo strany spotrebiteľa. V skutočnosti je to prejav slabosti spotrebiteľa, ktorý je vo väčšine prípadov do konania, javiaceho sa ako ľahkomyselné a nezodpovedné, vmanévrovaný agresívnymi reklamnými kampaňami obchodníkov, z ktorých sa zdá, že ak si spotrebiteľ produkt obchodníka kúpi, resp. dá si poskytnúť, ešte na tom zarobí. Štát nemôže dovoliť, aby táto „nezodpovednosť a ľahkomyselnosť“ spotrebiteľov, ktorá je len prejavom ich slabosti, bola zdrojom neúmerných príjmov nič neprodukujúcich obchodníkov, keď jediným efektom ich činnosti je ochudobňovanie obyvateľov SR a transfer obrovských súm finančných prostriedkov do zahraničia, namiesto toho, aby sa dostali do finančného „krvného“ obehu v SR, napr. cez maloobchodnú sieť, čo by v konečnom dôsledku podporilo výrobu, obchod, zamestnanosť a životnú úroveň všetkých vrstiev obyvateľstva. Podľa § 3 ods. 5, veta tretia zák. č. 250/2007 Z. z. (ďalej len Zákon): „Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.“ Z citovaného ustanovenia vyplýva, že súd prvej inštancie sa má zaoberať tým, či je splnená hmotnoprávna podmienka priznania nároku na PFZ, teda či bol spotrebiteľ v spotrebiteľskom spore úspešný a v súdnej veci to znamená, že súd prvej inštancie sa má zaoberať tým, či som bola v súdnych konaniach, vedených na Okresnom súde Prešov, sp. zn. 9Csp/225/2018, zo dňa 11.3.2019 (ďalej len Základné konanie), ako spotrebiteľ, v zmysle Zákona, proti žalovanému úspešný a čím je tento jeho úspech vyjadrený z hľadiska jeho kvantity a kvality. To rozsudkom vydaným v Základnom konaní a jeho odôvodnením, je definované, po stránke kvalitatívnej aj kvantitatívnej porušenie spotrebiteľského práva a súd konajúci o PFZ nemôže dôjsť k iným záverom ohľadne rozsahu porušenia spotrebiteľského práva, ako bol tento zistený v Základnom konaní, teda nie je oprávneným revidovať právoplatný rozsudok vydaný v Základnom konaní. PFZ je, ako súčasť spotrebiteľského práva špeciálnym ustanovením a § 3 ods. 5 veta tretia Zákona je potrebné vykladať podľa jeho znenia a nie podľa analógií, ktoré sú na mieste v právnej úprave iných inštitútov, ale nie sú obsiahnuté v slovách a texte § 3 ods. 5 veta tretia Zákona, v zmysle základných zásad CSP. Poukazuje aj na vývoj právnej úpravy PFZ. Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zák. č. 250/2007 Z. z., v znení účinnom do 9.6.2013: „Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.“ Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zák. č. 250/2007 Z. z., v znení účinnom od 10.6.2013: „Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.“ Vo vzťahu k vyššie citovanému ustanoveniu Zákona, či už v pôvodnom alebo terajšom znení, možno uviesť, že ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritériá na vymedzenie toho, čo predstavuje PFZ a ako treba určiť jeho výšku. Zároveň treba uviesť, že platné znenie Zákona o ochrane spotrebiteľa ešte zmiernilo podmienky poskytnutia PFZ, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti spotrebiteľa ustanovené Zákomom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitným predpisom, bolo hoci aj len spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Aj pri výklade § 3 ods. 5 Zákona, v znení účinnom do 9.6.2013 treba zdôrazniť, že zákonodarca formuloval uvedené ustanovenie tak, že ak porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu bez toho, aby ujma nastala alebo čo i len hrozila. Postačovala aj len spôsobilosť porušenia práva alebo povinnosti privodiť ujmu spotrebiteľovi, a základ nároku na finančné zadosťučinenie bol daný (arg. „má právo“). Po 9.6.2013 právo na PFZ vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej Zákomom o ochrane

spotrebiteľa alebo osobitnými predpismi. Žiadne matematické, psychologické, sociálne, či zdravotné, ani iné úvahy, ktoré by dávali do pomeru, ktorý z účastníkov bol z komplexu vzájomných právnych vzťahov a z nich vyplývajúcich práv a povinností viac, alebo menej poškodený, vôbec do úvahy neprichádzajú, a to ani snahou o využitie inštitútu dobrých mravov. Pri inštitúte PFZ, ide o osobitnú právnu úpravu, ktorá nijako neobmedzuje obchodníka, aby svoje zákonné nároky mohol uplatniť voči spotrebiteľovi riadne a včas a ak tak nerobí, nedáva súdu kompetenciu, poskytnúť obchodníkovi, ktorý svoje práva nevyužije ochranu, ako keby to bol on, kto je slabšou stranou a nepriznať spotrebiteľovi PFZ, alebo ho extrémne znižovať, ak všetky zákonné podmienky na priznanie PFZ spotrebiteľ splnil, ako je tomu v súdnej veci, poukazujúc napr. na to, že ani spotrebiteľ nespĺnil všetky svoje povinnosti. PFZ nadväzuje len na úspech spotrebiteľa v základnom konaní, nie aj na jeho hoci len čiastočný neúspech. Čiastočný úspech spotrebiteľa v základnom konaní, je vo vzťahu na ňaj nadväzujúce konanie o PFZ, vždy 100 % - ným úspechom. Aj bez stanovenia kritérií výšky PFZ, treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak ho treba chápať aj ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite a ak sa dopustí, tak nesie riziko neúspechu a sankcie vo forme PFZ. Relatívna neurčitost' hypotézy Zákona sa tak stáva v konkrétnej súdnej veci absolútnou, konkrétnou a určitou a to konkrétnym naplnením požiadavky Zákona, ktorým je úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom, a osobitnými predpismi, čo je konkretizované rozsudkom v základnom konaní, na ktoré konanie o PFZ nadväzuje. Zo Zákona nevyplýva, aby spotrebiteľ dokazoval akúsi intenzitu, trvanie a rozsah pôsobenia nepriaznivého následku spotrebiteľa, ako ho pociťoval a prežíval a podobne. Spotrebiteľ má teda podľa Zákona tvrdiť a dokazovať len to, že na súde úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto Zákomom a osobitnými predpismi a nič iné. Zo Zákona súčasne logicky vyplýva, že čo sa týka rozsahu porušenia spotrebiteľského práva, tak táto otázka je v teraz súdnej veci definovaná rozsudkom vydaným v základnej veci, t. j. rozsudkami Okresného súdu Prešov, sp. zn. 9Csp/225/2018, zo dňa 11.3.2019 a jeho odôvodnením, ktoré sú hmotnoprávnou podmienkou nároku na PFZ a z tejto hmotnoprávnej podmienky je potrebné vychádzať, ako záväznej. Tento rozsah zisteného porušenia spotrebiteľského práva, v základnej veci, nie je možné v konaní o PFZ ani rozširovať ani zužovať, a je určujúci aj pre úvahu súdu o výške PFZ. Aj keby sa zistilo v konaní o PFZ porušenie aj ďalšieho spotrebiteľského práva, aké zistil súd v Základnom konaní, nemožno ňaj prihliadať, nakoľko nebude spĺňať požiadavku Zákona, na úspech na súde, ale na druhej strane, ak súd v Základnom konaní zistil porušenie toho ktorého spotrebiteľského práva, nemôže súd konajúci o PFZ dôjsť k záveru, že o porušenie spotrebiteľského práva nejde. Norma nikdy nevyžadovala ujmu, ale je pravdou, že do 9.6.2013 vyžadovala, aby konanie dodávateľa bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Teda ani žiadna ujma, ale ani žiadna priama hrozba ujmy, ale len možnosť privodiť ujmu. Od 10.6.2013 sa zrušila požiadavka ujmy, aj čo i len možnosti privodenia ujmy. Stačí úspech spotrebiteľa, čo sa týka spotrebiteľského práva, na súde. Táto história normy má svoj význam. Treba ju dodržiavať a nie je možné platnú právnu normu, nahradiť dotvorením o pojmy, ktoré norma neobsahuje a patria do iného právneho inštitútu. K významu ujmy, že nie je podmienkou základu nároku na posudzovaní PFZ, poukazuje napr. na uznesenie Krajského súdu Prešov, sp. zn. 7Co/78/2017, z 30.10.2017, z ktorého odôvodnenia 20., vyberá: „Ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. v znení skorších predpisov pre vznik tohto práva nevyžaduje, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Zo skutočnosti, že výšku PFZ určuje súd voľnou úvahou logicky vyplýva, že ani výšku PFZ spotrebiteľ nedokazuje. Voľná úvaha súdu však nemôže byť svojvôľou a už vôbec nie jej paušalizáciou. Jediným objektívnym kritériom pre určenie výšky primeraného finančného zadostučinienia je výška škodlivého následku, vyjadrená v peniazoch, ktorú dodávateľ spotrebiteľovi spôsobí, alebo mienil spôsobiť, porušením spotrebiteľského práva a predovšetkým z tohto objektívneho kritéria by mal súd pri úvahe o výške PFZ vychádzať. Pritom poukazuje na trend v rozhodovacej praxi, keď prevažujú rozhodnutia, v ktorých súdy priznali PFZ práve vo výške v akej bola, v súvislosti s obohatením sa dodávateľa, alebo v súvislosti so snahou dodávateľa bezdôvodne sa na úkor spotrebiteľov obohatiť, uplatnená. Inštitút PFZ prechádza vývojom. Postupne bolo väčšinou rozhodovacou praxou ustálené, že podľa zákona je nerozhodné, či je spotrebiteľ v pozícii žalobcu alebo žalovaného, či sám svoje povinnosti voči dodávateľovi splnil alebo nie, že PFZ mu patrí za porušenie spotrebiteľského práva vo vzťahu ku každej spotrebiteľskej zmluve, uzatvorenej s tým istým dodávateľom a podobne, tak rovnako vývojom prechádza aj určovanie výšky PFZ. Čo sa týka výšky PFZ, tak stále viac prevažuje prax priznávania PFZ v takej výške, v akej sa dodávateľ chcel na

úkor spotrebiteľa obohatiť a osobitne vo veciach, v ktorých sa aj dodávateľ na úkor spotrebiteľa skutočne bezdôvodne obohatil, a spotrebiteľ bol nútený domáhať sa vydania bezdôvodného obohatenia súdnou cestou, pričom z dostupnej judikatúry mi nie je známy prípad, aby niektorý dodávateľ vydal bezdôvodné obohatenie dobrovoľne, alebo sa vzdal práva z neprijateľnej zmluvnej podmienky, prípadne uznal iné vady spotrebiteľskej zmluvy, alebo aby sa nepokúsil až na výnimky, zabrániť vydaniu bezdôvodného obohatenia a určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky, alebo iných väd spotrebiteľskej zmluvy, aj v odvolacom konaní. Ak má preto inštitút PFZ plniť okrem satisfakcie aj odstrašujúcu funkciu tak táto sa určite nedá docieľiť ukladaním PFZ v paušálnej výške 50,-- eur pri porovnaní s násobne väčšími sumami, o ktoré sa dodávateľ reálne bezdôvodne obohatil, alebo sa chcel na úkor spotrebiteľa obohatiť. Postupom času, by vzhľadom na zatiaľ mizivé účinky ukladania PFZ, logicky mal nasledovať trend nie znižovania výšky PFZ, ale jeho zvyšovania, a zo žiadnej právnej normy nevyplýva ani obmedzenie, že by sa tak nemohlo diať aj nad výšku súm, o ktoré sa dodávateľ obohatil, alebo chcel obohatiť a osobitne by to bolo namieste tam, kde sa dodávateľ reálne na úkor spotrebiteľa obohatil a na to, aby bezdôvodné obohatenie vydal, musel spotrebiteľ absolvovať niekoľkoročné súdne konanie. Rovnako, ak v Základnom konaní došlo k viacnásobnému porušeniu spotrebiteľského práva, vyjadrenému napr. povinnosťou dodávateľa vydať bezdôvodné obohatenie a súčasne bola určená neprijateľnosť zmluvnej podmienky, PFZ by malo predstavovať sčítanie súm za každý úspech spotrebiteľa v takto žalobou spojenej veci o viacero nárokov, ako napr. rozhodol Krajský súd Prešov, keď rozsudkom sp. zn. 4Co/59/2019, z 27.2.2020, potvrdil PFZ vo výške 1 454,37 eura a rozsudkom Krajského súdu Prešov, sp. zn. 7Co/125/2019, z 27.2.2020, potvrdil PFZ vo výške 1 276,98 eura, ktorými boli sčítané sumy PFZ jednak za bezdôvodné obohatenie, na ktoré bol dodávateľ zaviazaný, aj za určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky. K ojedinelej rozhodovacej praxi Krajského súdu Prešov, ktorou boli zmenené prvoinštančné rozsudky na 50,-- euróve paušály poukazuje napr. na rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 9Co/46/2019, z 30.5.2019 a na rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 17Co/92/2019, z 3.12.2019. Obdobnú prax u iných senátov, z dostupných prameňov neobjavil. Medzi rozhodnutiami Krajského súdu Prešov, presadzujúcimi minimalizáciu výšky PFZ a absolútnou väčšinou ďalších senátov, je natoľko priepastný rozdiel, že je doslova nešťastnou zhodou okolností, ak vec v rámci odvolania napadne do takého minimalistického senátu, a spotrebiteľovi bude priznaný až len ponižujúci zlomok sumy, ktorá by mu bola s vysokou pravdepodobnosťou priznaná, ak by vec napadla do niektorého z väčšinovo rozhodujúcich senátov. To nemá nič spoločné ani so zákonnosťou, ani so spravodlivosťou. Na podporu vyjadrenia si dovoľil poukázať, okrem vyššie uvedených, ešte na ďalšie rozhodnutia, týkajúce sa posudzovania výšky PFZ. Rozsudkom Okresného súdu Žilina, sp. zn. 14C/295/2014, z 24.9.2015, v spojení s rozsudkom Krajského súdu Žilina, sp. zn. 11Co/471/2015, z 28.6.2016 a v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6Cdo/127/2017, z 30.1.2019, bolo priznané PFZ vo výške 1 194,98 eura, čo predstavuje 25 násobok poplatku, ktorý bol určený za neprijateľný. Mylné chápanie inštitútu PFZ môže mať základ v názore, že inštitút PFZ nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu. Chápal by, ak by sa tvrdilo, že nemá slúžiť na bezdôvodné obohatenie sa žalobcu, ale nie, že nemá slúžiť na obohatenie. Nakoľko inštitút PFZ nepozná žiadnu alternatívu k peňažnej forme PFZ, tak z toho vyplýva, že úspešnou žalobou sa práve spotrebiteľ obohatiť musí. Nemožno však stotožňovať obohatenie, s bezdôvodným obohatením. Každé získanie finančných prostriedkov je predsa obohatením sa subjektu, ktorý finančné prostriedky získal. Žalovaný ako keby stotožňoval legálne získanie finančných prostriedkov s nelegálnym bezdôvodným obohatením a každému, aj legitímnemu obohateniu sa, pripisuje pejoratívny význam. Je predsa rozdiel, či sa obohatí dodávateľ na úkor spotrebiteľa, porušením zákona a na základe rozsudku súdu musí toto bezdôvodné obohatenie vydať, alebo či sa na úkor dodávateľa „obohatiť“ spotrebiteľ, rozsudkom priznávajúcim PFZ, teda legálne a na základe zákona. Stručnejšie a všeobecnejšie povedané, ak z názoru žalovaného vyplýva, že inštitút PFZ nemá slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, tak z § 3 ods. 5 veta tretia Zákona vyplýva presný opak. Ak inštitút PFZ „očistíme“ od všetkých prívlastkov, tak svojou podstatou práveže nie je ničím iným, ako tým, že na jednej strane obohacuje spotrebiteľa na úkor dodávateľa, o odmenu za úspech v spotrebiteľskom súdnom konaní a na druhej strane finančným sankcionovaním, ako trestom, postihuje dodávateľa, za porušovanie spotrebiteľského práva. Zákon nepočíta s morálnou satisfakciou a s peňažným zadosťučinením, len ako jej doplnkom, alebo alternatívou, ale počíta výlučne len s finančnou satisfakciou, v ktorej už logicky je obsiahnutá aj satisfakcia morálna. Pokiaľ sa žalovanému javí, že inštitút PFZ by mal slúžiť na akýsi duplicitný postih dodávateľa a duplicitnú výhodu spotrebiteľa, tak kým príslušná právna norma platí, tak je to pravda. Je to logické, spravodlivé a morálne. Nevyhnutnou podmienkou priznania PFZ je práve jeden postih dodávateľa a jedna výhoda spotrebiteľa, vyjadrená úspechom spotrebiteľa a neúspechom dodávateľa v základnom konaní a v prípade priznania PFZ spotrebiteľovi, logicky musí ísť o druhú nevýhodu dodávateľa a druhú výhodu spotrebiteľa. Stačí, aby

dodávateľ dodržiaval zákon, a nemôže existovať ani jeden prvý postih v základnom konaní, ani druhý postih v konaní o PFZ. Z uvedených dôvodov navrhuje žalobe vyhovieť a zaviazať žalovaného nahradiť trovy konania v plnom rozsahu.

6. K podaniu pripojil žalobca : Uznesenie KS Prešov, sp. zn. 7Co/78/2017, z 30.10.2017, Rozsudok KS Prešov, sp. zn. 20Co/192/2016, z 30.11.2017, Rozsudok KS Prešov, sp. zn. 4Co/59/2019, z 27.2.2020, Rozsudok KS Prešov, sp. zn. 7Co/125/2019, z 27.2.2020, Rozsudok OS Žilina, sp. zn. 14C/295/2014, z 24.9.2015, Rozsudok KS Žilina, sp. zn. 11Co/471/2015, z 28.6.2016, Rozsudok NS SR, sp. zn. 6Cdo/127/2017, z 30.1.2019.

7. Žalovaný sa k vyjadreniu žalobcu vyjadril podaním doručeným Okresnému súd Prešov 11.1.2021, v ktorom uviedol, že: v celom rozsahu sa pridrižiava jeho procesnej obrany, nárok žalobcu neuznáva. Ako uviedol v jeho procesnej obrane, uplatnenie premlčaného nároku voči spotrebiteľovi nie je možné kvalifikovať ako porušenie práv spotrebiteľa, čo potvrdzuje aj rozhodovacia prax Krajského súdu Prešov. Vzhľadom na jeho procesnú obranu navrhuje, aby súd vytyčil termín pojednávania na prejednanie nároku žalobcu čo najskôr, žalobu žalobkyne zamietol v celom rozsahu ako nedôvodnú a priznal mu náhradu trov konania a náhradu trov právneho zastúpenia v plnom rozsahu.

8. K podaniu pripojil žalovaný: Uznesenie KS PO pod č.k. 17Co/78/2019-97 zo dňa 24.9.2019, Rozsudok KS PO pod č.k. 17Co/20/2020 zo dňa 18.8.2020.

9. Dňa 4.5.2021 súd vykonal vo veci pojednávanie, na ktoré sa žalovaný nedostavil.

10. Na pojednávaní dňa 4.5.2021 sa žalobca vyjadril takto: trváme na podanej žalobe. Inštitút primeraného finančného zadostučinenia sa vyvíja a určité rácie má aj vyjadrenie žalovaného v tom zmysle, že v základnom konaní žalovaný uplatnil premlčané právo. Vo veci žalovaného v iných konaniach boli vydané rozhodnutia vo veci OS Prešov pod sp. zn. 2Csp/6/2019 a vo veci vedenej na KS Prešov pod sp. zn. 3Co/99/2019 z 5.11.2019. čo sa týka tohto konania, v základnom konaní sa neriešilo len premlčanie ale aj nedostatky samotnej spotrebiteľskej zmluvy. Tá časť nároku, kde zmluva je neplatná možno povedať, že ani nebolo čo premlčať. Žalovaný v sebe reflexívne zobral v základnom konaní žalobu čiastočne späť. Podstatná časť tejto žaloby bola čiastočne zastavená a s takouto situáciou sa vysporiadáva Krajský súd v Prešove v konaní 7Co/132/2019 z 28.5.2020, 3Co/34/2019 z 11.6.2019 ako aj OS Svidník v konaní 7Csp/27/2018 a to rozhodnutím zo dňa 12.11.2018. uvedené svedčí v prospech žalobcu, avšak netvrdím, že žalovaný a nemôže vyjadriť k samotnej výške uplatneného nároku. V prípade, že sa súd odkloní od tejto judikatúry mal by prihliadnuť pri rozhodovaní o trovách, ktoré sú pre žalobcu nezaplátiteľné na úverový kolotoč do ktorého sa žalobca dostal. O tomto predkladám súdu úverové zmluvy a to úverovú zmluvu uzatvorenú s veriteľom Profi credit Slovakia s.r.o. zo dňa 5.3.2015 číslo XXXXXXXXXXXX ako aj zmluvu z rovnakého dátumu s rovnakým veriteľom číslo XXXXXXXXXXXX a zmluvu s rovnakým veriteľom zo dňa 22.1.2015 číslo XXXXXXXXXXXX. A zároveň predkladám Rozsudok, ktorý žalobkyňa spláca v splátkach, ide o rozsudok OS Prešov sp. zn. 13Csp/203/2018 zo dňa 4.12.2020.

11. Súd vo veci vykonal dokazovanie všetkými dôkaznými prostriedkami, ktoré súdu predložili alebo označili účastníci konania. Dokazovanie vykonal žalobou, rozhodnutiami všeobecných súdov označených stranami, vyjadreniami strán sporu, ako aj ďalším spisovým materiálom vrátane pripojeného spisu OS Prešov 9Csp/225/2018.

12. Na základe uvedeného súd zistil nasledujúci skutkový stav:

13. Rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 9Csp/225/2018-58 zo dňa 11.3.2019 v právnej veci žalobcu Intrum Slovakia, s.r.o. proti spotrebiteľovi R. D. (v tomto konaní žalobcovi) súd vo výroku I. zastavil konanie v časti prevyšujúcej zaplatenie sumy 861,32 € spolu s úrokom z omeškania, vo výroku II. žalobu zamietol a vo výroku III. zaviazal žalobcu na náhradu trov konania. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 11.3.2019. Konanie bolo podľa odôvodnenia rozsudku ako aj podľa obsahu spisu 9Csp/225/2018 v uvedenej časti zastavené na základe späťvzatia veriteľa Intrum Slovakia, s.r.o. (v tomto konaní žalovaného) z dôvodu úhrady 50 € a v ostatnej časti bez uvedenia dôvodu (žalobca uviedol, že si uplatňuje už len rozdiel medzi sumou čerpaného úveru a sumou, ktorú žalovaný doposiaľ uhradil) a to po doručení vyjadrenia žalovaného R. D. z 30.1.2019, ktorým si uplatnila námietku premlčania uplatneného nároku a poukázala na absenciu podstatných náležitostí v spotrebiteľskej zmluve. Následne súd žalobu

vo výroku II. zamietol z dôvodu premlčania uplatneného nároku, bez toho aby sa ďalšími námietkami zaoberal.

14. Rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/71/2019 zo dňa 20.2.2020 bol vyššie uvedený rozsudok súdu prvej inštancie potvrdený vo výroku č. I.

15. Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z. z. osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé prívodiť spotrebiteľovi ujmu.

16. Podľa § 52 ods. 1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

17. Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

18. Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. 17. Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

19. Vo veci 9Csp225/2018 Okresného súdu Prešov si žalobkyňa R. D. úspešne uplatnila námietku premlčania vo vzťahu k uplatnenému nároku 7723,92 €. Žalovaný Intrum Slovakia, s.r.o. pred prvým pojednávaním po vyjadrení žalobkyne R. D. vzal späť uplatnený nárok v rozsahu 861,32 € s úrokom z omeškania, pričom. Veriteľ Intrum Slovakia, s.r.o. trval na uplatnenom nároku v prevyšujúcej časti.

20. Vo vzťahu k výroku č. II. Rozsudku Okresného súdu Prešov 9Csp225/2018, ktorým súd žalobu zamietol (v rozsahu 6862,60 €), súd právne uzatvára: Podľa ustálenej súdnej praxe pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. treba rozumieť úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia, alebo aj určenie neprijateľnosti konkrétnej vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve, ale aj námietkou v rámci svojej ochrany proti dodávateľovi uplatnenému nároku, že boli práva spotrebiteľa pri zmluvnom vzťahu porušené alebo neboli dodržané (boli porušené) povinnosti dodávateľa. Vo vzťahu k tomuto vymedzeniu aktívnej ochrany spotrebiteľa je potrebné vyhodnotiť charakter námietky premlčania, ktorú vzniesol spotrebiteľ v konaní Okresného súdu Prešov sp. zn. 9Csp 225/2018. Námietka premlčania bola spotrebiteľom ako žalovaným vznesená ako procesná obrana proti uplatňovanému nároku dodávateľa. Ide o hmotnoprávnu námietku spôsobujúcu oslabenie práva protistrany, keď premlčaním nárok nezaniká, nemôže byť však súdom priznaný. Nárok oprávneného trvá naďalej, stáva sa však prostredníctvom súdu nevymáhateľným. Námietka premlčania je efektívny postup pri obrane dlžníka proti hrozbe, že po neúmerne dlhej dobe si veriteľ uplatní svoje právo. Obranou dlžníka vo forme účinne vznesenej námietky premlčania sa súd zaoberal v konaní 9Csp 225/2018 ako otázkou primárnu, bez ohľadu na dôvodnosť uplatneného nároku žalobcu - dodávateľa na zaplatenie uplatnenej sumy. Vznesená námietka premlčania spotrebiteľom si vyžadovala vykonanie jednostranného dokazovania na zistenie včasnosti uplatnenia nároku dodávateľom. Akékoľvek dokazovanie alebo právne posudzovanie uplatneného nároku, ktorý je premlčaný, je nevhodné. V konaní nebol prijatý záver o tom, či žalobný nárok dodávateľa voči spotrebiteľovi na zaplatenie uplatnenej sumy existoval, pretože primárne bola posudzovaná námietka premlčania. Za tejto procesnej situácie, ktorá nastala v konaní Okresného súdu Prešov sp. zn. 9Csp 225/2018 neboli preukázané žalobcom ako spotrebiteľom podmienky na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z., keď neboli zistené okolnosti porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zák. č. 250/2007 Z.z. ani iným zákonom. Spotrebiteľ dosiahol úspech v pôvodnom spore len procesnou obranou vo forme vznesenej námietky premlčania, ktorá bola základom pre rozhodnutie súdu o zamietnutí nároku pre jeho neuplatnenie včas. Žaloba nebola zamietnutá pre nedôvodnosť uplatňovaného plnenia. (Obdobne Krajský súd Prešov v Rozsudku sp. zn. 17cOcSP/20/2020). Preto súd nepovažoval za dôvodné priznať žalobcovi právo na

primerané finančné zadosťučinenie vo vzťahu k úspechu v konaní Okresného súdu Prešov sp. zn. 9Csp 225/2018 v rozsahu 6862,60 €.

21. Vo vzťahu k výroku I. Rozsudku Okresného súdu Prešov 9Csp225/2018, ktorým súd konanie v časti 861,32 € zastavil mal súd zato, že spotrebiteľ dosiahol v konaní neúspech v rozsahu 50 € (konanie bolo zastavené pre zaplatenie uplatňovaného nároku zo strany spotrebiteľa) a úspech v rozsahu 811,32 € (konanie bolo zastavené na základe späťvzatia veriteľom bez uvedenia relevantného právneho dôvodu a to ako reakcia na obranu spotrebiteľa v spore). K tomu súd právne uzatvára:

22. Všeobecným právnym predpisom upravujúcim ochranu spotrebiteľa nie je Občiansky zákonník, ale zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Vo vzťahu k tomuto právnemu predpisu aj Občiansky zákonník má povahu osobitného predpisu a vo svojich ustanoveniach len dopĺňa všeobecnú úpravu danú zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov o ďalšie osobitné ustanovenia zamerané na ochranu spotrebiteľov. Je to zrejme z ust. § 3 ods. 3 zákona č.250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, pričom v poznámke k tomuto ustanoveniu je daný odkaz na ust. § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka. V prípade porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 v znení neskorších predpisov a osobitnými predpismi, medzi ktoré sa zaraďuje i Občiansky zákonník, vzniká spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie. Toto právo vyplýva z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, podľa ktorého proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Vychádzajúc z tohto ustanovenia predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa na súde. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinností dôjde. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že v súčasnosti účinné znenie ust. § 3 ods. 5 zákona č.250/2007 Z. z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé prívodiť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.6.2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č.250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti, ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, resp. ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku. K uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde vyplynie až z rozhodnutia súdu vydaného vo veci samej.

23. Vo veci 9Csp225/2020 Okresného súdu Prešov sa žalobca úspešne domohol zastavenia konania v rozsahu pohľadávky vo výške 811,32 €, keď po uplatnení obrany spotrebiteľa, veriteľ vzal žalobu v tomto rozsahu bez uvedenia dôvodu späť. Ukončením tohto konaní bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti umožňujúci žalobcovi požadovať od žalovaného právo na primerané finančné zadosťučinenie. Žalobca si bez akýchkoľvek pochybností v inom súdnom konaní úspešne uplatnil právo na vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok voči žalovanému. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradila dodávateľa od získavania plnení vyplývajúcich z neprijateľných zmluvných podmienok a jednak to treba

chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa nedopustí v takej intenzite. Aj keď zákon, ako to už bolo skôr konštatované, nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma, v prejednávanej veci k vzniku ujmy na strane žalobcu bez akýchkoľvek pochybností došlo. Žalovaný, ako to vyplýva z rozhodnutí vydaných vo veci Okresného súdu Prešov 9Csp225/2020 uplatňoval od žalobkyne plnenie, na ktoré mu nárok nevznikol, čo potvrdzuje samotné späťvzatie žaloby v tomto rozsahu. Takéto konanie žalovaného nemožno hodnotiť ako konanie v súlade s dobrými mravmi. Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi priamo vyplýva z ust. § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Žalobca vo veci vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 9Csp225/2020, v ktorom veriteľ uplatňoval voči nej nedôvodnú pohľadávku, bola dlhodobo nedôvodne vystavená psychickému vypätiu a stavu právnej neistoty, a to až do doby právoplatného skončenia konania vo veci 9Csp225/2020 Okresného súdu Prešov. Pritom je zrejmé, že tento stav vyvolal žalovaný, ktorý formuloval obsah spotrebiteľskej zmluvy na úkor žalobkyne a následne uplatňoval nedôvodný nárok v súdnom konaní.

24. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritériá, a to intenzita, časové trvanie závažného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a pod. Za primerané, vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, je preto potrebné považovať finančné zadosťučinenie vo výške 405,66 eur. Táto čiastka zodpovedá polovici sumy 811,32 eur, o ktorú veriteľ vzal žalobu späť bez uvedenia relevantného právneho dôvodu. Súd priznal žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie iba vo výške jednej polovice zo sumy v ktorej bola úspešná práve pre postoj veriteľa v konaní, ktorý vzal späť nedôvodne uplatnený nárok, čo je potrebné hodnotiť kladne, nakoľko k tým došlo k skráteniu času, počas ktorého žalobca musel čeliť žalobe veriteľa. Priznané finančné zadosťučinenie v celkovej výške 405,66 eur je vyrovnaním ujmy žalobcu, ktorá mu vznikla konaním žalovaného a je akousi určitou satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý pri dojednávaní úverových zmlúv závažne konal. (obdobne Rozsudok Krajského súdu v Prešove 7Co/125/2019). Preto súd priznal žalobcovi právo na primerané finančné zadosťučinenie v rozsahu 405,66 € a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

25. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

26. Podľa § 255 ods. 2 C.s.p., ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

27. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Žalobca bol v konaní plne úspešný, preto má žalobca voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. Pre výpočet trov právneho zastúpenia sa bude vychádzať z výšky priznanej sumy, pretože žalobca bol úspešný v základe nároku, ktorého výška záležala na posúdení súdu. Vzhľadom na vyššie uvedené bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia. Odvolanie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.